

PINK OKTOBAR

mesec borbe protiv raka dojke

Tvoj život zavisi od ranog otkrivanja!

Jedan snimak – minut za sigurnost.

Sačuvaj svoje zdravlje, odazovi se!

- ukazivanje na rasprostranjenost i značaj prevencije i ranog otkrivanja raka dojke
- pružanje podrške i palijativno zbrinjavanje obolelih

Prevencija je moguća.

Rak dojke je izlečiv ako se rano otkrije.

Zastupljenost raka dojke

- 1 od 4 maligne bolesti kod žena je rak dojke
- godišnje u svetu 2,2 miliona novih slučajeva raka dojke
- godišnje umre preko 680 hiljada žena
- danas u svetu živi preko 7 miliona žena sa rakom dojke

Zastupljenost raka dojke

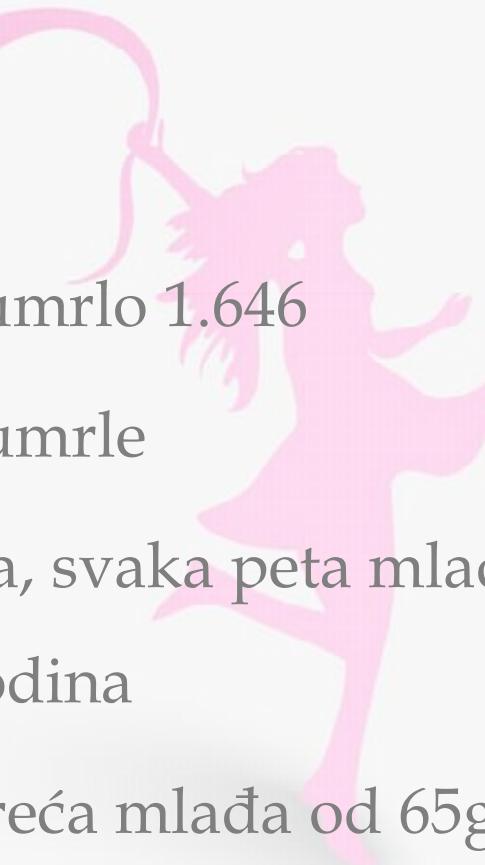
- stopa oboljevanja u Evropi 74,3/100.000
- stopa oboljevanja u Srbiji 72,2/100.000
- stopa oboljevanja u SBO 111,0/100.000
- stopa smrtnosti u Evropi 14,8/100 000
- stopa smrtnosti u Srbiji 19,2/100.000
- stopa smrtnosti u SBO 24,9/100.000

Zastupljenost raka dojke

- 2022. u Srbiji obolelo 4.489 žena, a umrlo 1.646
- 2022. u SBO obolele 173 žene, a 55 umrle
- 2024. u OB Subotica lečeno 106 žena, svaka peta mlađa od 50 godina, a 40% su mlađe od 60 godina
- 2024. u SBO 54 žene umrle, svaka treća mlađa od 65 godina

Izvor: IZJZ Srbije. Registar za rak Srbije 2022;
ZJZS. Baza o hospitalizaciji, 2024.
RZS. Umrli u 2024. godini

Uzroci raka dojke

Uzroci nastanka još nisu sasvim poznati!

Najznačajniji faktori rizika:

- godine starosti i ženski pol
- lična i porodična opterećenost bolešću
- proliferativna bolest dojke (bujanje tkiva)

Najznačajniji faktori rizika

Reproducivni faktori rizika:

- nerađanje i nedojenje
- prva menstruacija pre 12.god.
- menopauza posle 55. god.
- prvi porođaj posle 30. god.

Ostali faktori rizika:

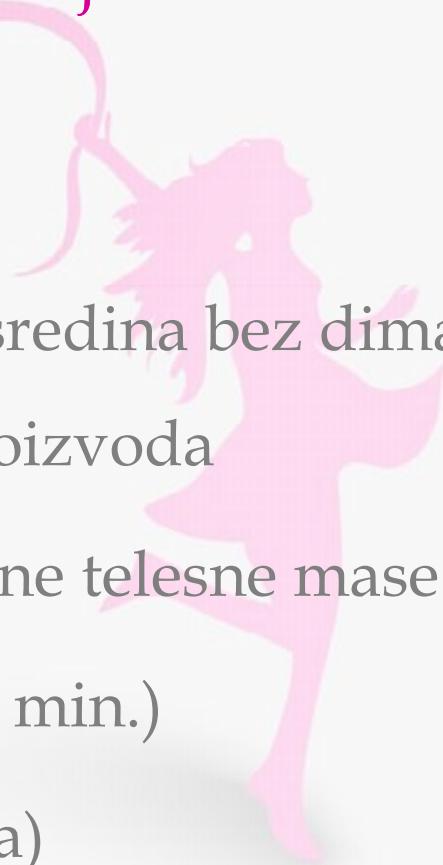
- nepravilna ishrana i gojaznost
- fizička neaktivnost
- upotreba alkohola i duvana
- izloženost radijaciji
- HST – hormonska th u menopauzi

Prevencija raka dojke

Uvođenje pozitivnih ponašanja:

- neupotreba duvana, životna i radna sredina bez dima i aerosola duvanskih i nikotinskih proizvoda
- pravilna ishrana i održavanje normalne telesne mase
- redovna fizička aktivnost (dnevno 30 min.)
- umerena upotreba alkohola (do 1 pića)

Prevencija raka dojke

Redovne kontrole zdravlja!

Rutinski režim pregleda za žene bez simptoma

i bez povećanog rizika:

- mamografija, 1 u dve godine (50-69 godina)
- klinički pregled, 1 godišnje (od 30 godine)
- samopregled dojki, 1 mesečno (od 20 godine)

Prevencija raka dojke

Redovne kontrole zdravlja!

Individualni režim pregleda za žene bez simptoma

i sa povećanim rizikom:

- ranije otpočinjanje UZV i mamografskih pregleda
- kraći intervali za kontrole
- dodatne metode pregleda u zavisnosti od faktora rizika

Zašto skrining?

- u Srbiji - kod 30% žena rak otkriven dok je veličine do 2cm
- šansu za 5-godišnje preživljavanje ima:
 - 6 od 7 žena ako je dg postavljena u ranoj fazi
 - 1 od 7 žena ako je dg postavljena u metastatskoj fazi

Zašto skrining?

- mamografija je suverena dijagnostička metoda u otkrivanju raka dojke ranog stadijuma
- otkriva rak 1-3 godine pre nego ga žena može napipati
- male doze zračenja, visoka bezbednost i visoka pouzdanost

Realizacija skrininga u Subotici, od 03.03.-31.08.2025.

Kategorije	Broj	%
Pozvane žene	1128	
Isključene žene	318	28%
Odbile skrining	270	24%
Pristale na skrining	540	48%
Došle na mamografiju	450	40%
Očitane mamografije	450	
BIRADS 4 i 5	6	1.3%

Planirane aktivnosti

- javna edukativna aktivnost – 02. oktobra od 18 do 20 h u prostorijama Fondacije “Danilo Kiš”

„Tanjinom stazom hrabrosti“

- biće upriličeno **6 tematskih punktova**: Suočavanje sa dijagnozom (sivi punkt), Lečenje (plavi), Porodica i psihološka podrška (crveni), Motivacija i znanje (žuti), Zdravlje (zeleni), Jedna uz drugu (finalni punkt)

Planirane aktivnosti

- promotivna akcija u CK Subotica – krajem oktobra

„Šta ćete danas uraditi za zdravlje vaših grudi?“

- Bićete blagovremeno obavešteni o tačnom terminu!

- Zavod za javno zdravlje Subotica
- DZ Subotica
- Opšta bolnica Subotica
- UG „Jedna uz drugu“
- Grad Subotica
- mediji

Informisana i edukovana
žena

brine o svom zdravlju,

odlazi lekaru

ZDRAVA I SREĆNA JE!